

مشاهده دادنامه هیات عمومی

کلاس پرونده:	۹۷۰۳۵۹۷	شماره دادنامه:	۱۴۰۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۰۲۹۷
نوع پرونده:	درخواست ابطال	تاریخ دادنامه:	۱۴۰۰/۰۲/۲۸
شاکی:	بهمن زبردست	نتیجه رسیدگی:	رای به عدم ابطال مصوبه
طرف شکایت:	سازمان امور مالیاتی کشور	مرجع صدور رای:	هیات عمومی
دسته بندی:	مالیاتی (۵۸)		
مصوبه ها:	۱۳۹ - ۹۷ - ۲۰۰ سازمان امور مالیاتی کشور ۱۳۹۷/۱۰/۱۲		

پیام رای:

مالیات بر درآمد آن بخش از سود تقسیم نشده شرکتهای ثبت شده نزد سازمان بورس و اوراق بهادار که به حساب سرمایه منتقل می‌شود (موضوع ماده ۱۰۵ قانون مالیاتهای مستقیم) مشمول نرخ صفر باشد.» نظر به مراتب فوق، اولاً: مصوبه مذکور ناظر به شرکتهایی است که در سازمان بورس و اوراق بهادار ثبت شده باشند و ثانیاً: اعمال این نوع معافیت و مشوق مالیاتی که با هدف تقویت سازمان بورس و اوراق بهادار صورت گرفته مستلزم این است که از ابتدای سال ۱۳۹۷ تا تاریخ ۱۳۹۷/۱۲/۲۹ سود تقسیم نشده سال مالی قبل شرکتهای مشمول، حسب تصمیم مجمع عمومی فوق‌العاده صاحبان سهام حداکثر تا پایان سال جاری وفق ترتیبات قانونی مقرر (ثبت افزایش سرمایه در اداره ثبت شرکتهای) به حساب سرمایه منتقل شده یا بشود و این امر صرفاً نسبت به شرکتهایی امکانپذیر است که پیش از این و تا تاریخ مقرر، سابقه ثبت نزد سازمان بورس و اوراق بهادار را داشته باشند، لذا با توجه به دلایل فوق، بخشنامه شماره ۱۳۹۷/۱۰/۱۲-۲۰۰ سازمان امور مالیاتی کشور ابطال نشد.

متن دادنامه:

شماره پرونده:	۹۷۰۳۵۹۷
مرجع رسیدگی:	هیأت عمومی دیوان عدالت اداری
شاکی:	آقای بهمن زبردست
موضوع شکایت و خواسته:	ابطال بخشنامه شماره ۱۳۹۷/۱۲/۲۰۰ سازمان امور مالیاتی کشور
گردش کار:	شاکی به موجب دادخواستی ابطال بخشنامه شماره ۱۳۹۷/۱۲/۲۰۰ سازمان امور مالیاتی کشور را خواستار شده و در جهت تبیین خواسته اعلام کرده است که:
" به استحضار می‌رساند در بند (ب) مصوبه شماره ۵۸۸۴۱ شورای عالی هماهنگی اقتصادی « جهت تشویق سرمایه‌گذاری بیشتر شرکتهای و ترغیب آنها به عدم تفسیر بخش بیشتری از سود اکتسابی و استفاده از منابع حاصل برای افزایش سرمایه و در نتیجه توسعه خطوط تولید و ایجاد فرصتهای شغلی جدید و همچنین کاهش نیاز به اخذ وام از شبکه بانکی، مقرر گردید در سال ۱۳۹۷ مالیات بر درآمد آن بخش از سود تقسیم نشده شرکتهای ثبت شده نزد سازمان بورس اوراق بهادار که به حساب سرمایه منتقل می‌شود (موضوع ماده ۱۰۵ مالیاتهای مستقیم) مشمول نرخ صفر باشد». یعنی شرط استفاده از معافیت طبق این مصوبه «ثبت شده نزد سازمان بورس اوراق بهادار» در سال ۱۳۹۷ است در حالی که در بخشنامه مورد اعتراض شرط محدود کننده « تا تاریخ ۱۳۹۶/۱۲/۲۹ نزد سازمان بورس ثبت شده باشند» نیز به شرایط مصوبه افزوده شده و با این شرط محدود کننده مودیانی که در سال ۱۳۹۷ وپیش از انجام افزایش سرمایه نزد سازمان بورس ثبت شوند از این امکان قانونی محروم می‌گردند. این محدودیت اضافی جز آن که خلاف متن مصوبه شورای عالی هماهنگی اقتصادی است، خلاف مراد اصلی این شورا نیز هست، چرا که انگیزه سرمایه‌گذاری شرکتهای ثبت نشده نزد سازمان بورسی که ممکن بود برای استفاده از این مشوق در سال ۱۳۹۷ هم نسبت به ثبت نام نزد سازمان بورس و هم افزایش سرمایه از محل سود تقسیم نشده اقدام کنند را کاملاً از میان می‌برد. لذا به دلیل مغایرت بخشنامه شماره ۱۳۹۷/۱۲/۲۰۰ با بند (ب) مصوبه شماره ۵۸۸۴۱ شورای عالی هماهنگی اقتصادی، از آن مقام عالی درخواست ابطال این بخشنامه را دارم. "	
شاکی به موجب لایحه تکمیلی مورخ ۱۳۹۷/۱۲/۲۸ که به شماره ۹۷-۳۵۹۷-۲ در دفتر هیأت عمومی به ثبت رسیده، این گونه اعلام نموده است که:	
" به استحضار می‌رساند همان گونه که در متن لایحه اولیه نیز ذکر شده این بخشنامه جهت رفع ابهام از بخشنامه قبلی شماره ۲۳۰/۹۷/۷۹ ص-۱۳۹۷/۵/۲۳ همین سازمان که مصوبه شماره ۵۸۸۴۱ شورا یعالی هماهنگی اقتصادی را جهت اطلاع و اقدام ابلاغ نموده بود صادر گردیده اما در عین حال به شرح مندرج در لایحه تقدیمی، متن بخشنامه با افزودن قید محدود کننده تا تاریخ ۱۳۹۶/۱۲/۲۹ نزد سازمان بورس ثبت شده باشند» مغایر با همین مصوبه شورای عالی هماهنگی اقتصادی می‌باشد، لذا بخشنامه سازمان امور مالیاتی ضمن مغایرت با مصوبه ای که خود بپذیرش اعتبار قانونی آن پیشتر ابلاغش نموده بود ا زجهت افزودن شرط محدود کننده زمانی به مصوبه شورای عالی هماهنگی اقتصادی خارج از اختیارات سازمان امور مالیاتی بوده و از جهت اینکه شورای عالی هماهنگی اقتصادی با حکم حکومتی ولی فقیه تشکیل شده و از همین روی نیز سازمان امور مالیاتی مصوبه مالیاتی آن را ابلاغ نموده، به دلیل مغایرت با متن مصوبه شورای عالی هماهنگی اقتصادی بالطبع مغایر حکم حکومتی ولی فقیه و نیز اصول ۵۷ و ۱۱۰ قانون اساسی است که ولایت مطلقه و اختیارات رهبری در آن ذکر گردیده و بر اساس همین اختیارات نیز شورای عالی هماهنگی اقتصادی از روسای سه قوه تشکیل گردیده و مبادرت به تصویب و ابلاغ مصوبات می‌نماید. لذا به دلیل خارج از اختیار بودن و نیز مغایرت با قانون به شرح فوق مجدداً درخواست ابطال این بخشنامه را دارم. "	
متن مقررره مورد شکایت به شرح زیر است:	
" مخاطبین، ذینفعان: امور مالیاتی شهر و استان تهران – اداره کل امور مالیاتی	
موضوع: راجع به اعمال نرخ صفر مالیاتی به سود تقسیم نشده شرکتهای ثبت شده نزد سازمان بورس اوراق بهادار که به حساب سرمایه منتقل می‌شود. طبق بند (ب)	
مصوبه شماره ۵۸۸۴۱-۱۳۹۷/۴/۲۶ شورای عالی هماهنگی اقتصادی	

پیرو بخشنامه شماره ۱۳۹۷/۵۸۴۱-ص-۲۳۰۸۹۷/۷۹ در خصوص ابلاغ مصوبه شماره ۵۸۸۴۱-۱۳۹۷/۴۰۲۶ شورای عالی هماهنگی اقتصادی راجع به اعمال نرخ صفر مالیاتی به سود تقسیم نشده شرکتهای ثبت شده نزد سازمان بورس اوراق بهادار که به حساب سرمایه آنها منتقل می شود، مواردی را با توجه به سوالات و ابهامات مطروحه متذکر می شود: شرکتهایی که تا تاریخ ۱۳۹۶/۱۲/۲۹ نزد سازمان بورس اوراق بهادار ثبت شده باشند در صورتی که از ابتدای سال ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۷/۱۲/۲۹ سود تقسیم نشده سال مالی قبل آنان حسب تصمیم مجمع عمومی فوقالعاده صاحبان سهام حداکثر تا پایان سال جاری وفق ترتیبات قانونی مقرر (ثبت افزایش سرمایه در اداره ثبت شرکتهای) به حساب سرمایه منتقل شده یا می شود با رعایت سایر قوانین و مقررات مربوط امکان استفاده از مفاد بند (ب) مصوبه مورد نظر را دارا خواهند بود. بدیهی است در صورتی که این گونه شرکتهای به ترتیب فوق عمل نموده و حائز شرایط لازم جهت استفاده از مفاد مصوبه صدرالذکر باشند مالیات سود تقسیم نشده آنان در صورت پرداخت، وفق مقررات مربوط قابل استرداد و با احتساب با بدهیهای مالیاتی آنها می باشد. - رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور"

در پاسخ به شکایت مذکور، مدیرکل دفتر حقوقی سازمان امور مالیاتی کشور به موجب لایحه شماره ۱۳۹۸/۵۸۲-د-۲۱۲۸۲۱۷۵۳ توضیح داده است که: " با دقت در سبک و سیاق نگارش بند (ب) مصوبه شماره ۵۸۸۴۱-۱۳۹۷/۴۰۲۶ شورای عالی هماهنگی اقتصادی و بخشنامه مورد شکایت پر واضح است که متعلق زمان یا تاریخ ۱۳۹۷ عبارت انتقال به حساب سرمایه است، نه ثبت نزد سازمان بورس و اوراق بهادار، به بیان دیگر چنانچه برابر مفاد مصوبه مذکور انتقال سود تقسیم نشده شرکتهای به حساب سرمایه در سال ۱۳۹۷ صورت پذیرد، مشمول بهره مندی از نرخ صفر مالیاتی در مورد سود تقسیم نشده خواهند بود. در حقیقت تنظیم بخشنامه مذکور در خصوص تبیین مصوبه یاد شده با توجه به مقررات ماده ۱۵۵ قانون مالیاتهای مستقیم و مواد ۸۳، ۹۰، ۱۵۸، ۱۹۳، ۲۳۲، ۲۳۸ و ۲۴۰ لایحه قانونی اصلاح قسمتی از قانون تجارت صورت گرفته و متضمن این معنا است که مالیات بر درآمد آن بخش از سود تقسیم نشده شرکتهای ثبت شده نزد سازمان بورس و اوراق بهادار که در سال ۱۳۹۷ به حساب سرمایه منتقل می شوند (موضوع ماده ۱۰۵ قانون مالیاتهای مستقیم) مشمول نرخ صفر خواهد بود. همچنین بدیهی است سود مورد نظر مربوط به عملکرد سال مالی ۱۳۹۶ شرکتهای موصوف بوده یا میان شرکا و یا سهامداران تقسیم می شود و یا مصداق مصوبه و بخشنامه صدرالذکر قرار گرفته و در سال ۱۳۹۷ به حساب سرمایه انتقال می یابد. لیکن شاکی تاریخ ثبت شرکت نزد سازمان بورس و اوراق بهادار را ملاک و شرط برخورداری از نرخ صفر مالیاتی تلقی نموده، در حالی که آن گونه که بیان گردید مراد واضعان مصوبه مذکور و شرط بهره مندی از این مشوق مالیاتی با در نظر گرفتن تاریخ مصوبه یاد شده شورای عالی هماهنگی اقتصادی و مستفاد از عبارت «ثبت شده نزد سازمان بورس اوراق بهادار» وقوع انتقال سود به حساب سرمایه در سال ۱۳۹۷ بوده و در آن مصوبه، عبارت مورد شکایت در بخشنامه مذکور درج گردیده است. "

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۰/۰۲/۲۸ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

بر مبنای بند (ب) مصوبه مورخ ۱۳۹۷/۴۰۱۶ شورای عالی هماهنگی اقتصادی : «جهت تشویق سرمایه گذاری بیشتر شرکتهای و ترغیب آنها به عدم تقسیم بخش بیشتری از سود اکتسابی و استفاده از منابع حاصل برای افزایش سرمایه و در نتیجه توسعه خطوط تولید و ایجاد فرصتهای شغلی جدید و همچنین کاهش نیاز به اخذ وام از شبکه بانکی، مقرر گردید در سال ۱۳۹۷ مالیات بر درآمد آن بخش از سود تقسیم نشده شرکتهای ثبت شده نزد سازمان بورس و اوراق بهادار که به حساب سرمایه منتقل می شود (موضوع ماده ۱۰۵ قانون مالیاتهای مستقیم) مشمول نرخ صفر باشد.» نظر به مراتب فوق، اولاً: مصوبه مذکور ناظر به شرکتهایی است که در سازمان بورس و اوراق بهادار ثبت شده باشند و ثانیاً: اعمال این نوع معافیت و مشوق مالیاتی که با هدف تقویت سازمان بورس و اوراق بهادار صورت گرفته مستلزم این است که از ابتدای سال ۱۳۹۷ تا تاریخ ۱۳۹۷/۱۲/۲۹ سود تقسیم نشده سال مالی قبل شرکتهای مشمول، حسب تصمیم مجمع عمومی فوقالعاده صاحبان سهام حداکثر تا پایان سال جاری وفق ترتیبات قانونی مقرر (ثبت افزایش سرمایه در اداره ثبت شرکتهای) به حساب سرمایه منتقل شده یا بشود و این امر صرفاً نسبت به شرکتهایی امکانپذیر است که پیش از این و تا تاریخ مقرر، سابقه ثبت نزد سازمان بورس و اوراق بهادار را داشته باشند، لذا با توجه به دلایل فوق، بخشنامه شماره ۱۳۹۷/۱۰۰۱۲-۲۰۰۸۹۷/۱۳۹ بخشنامه شماره ۱۳۹۷/۱۰۰۱۲-۲۰۰۸۹۷/۱۳۹ سازمان امور مالیاتی کشور خلاف قانون و خارج از حدود اختیار وضع نشده و ابطال نشد./

محمد مصدق

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری